

SIKLÓS – CIVITAS PALATINALIS (A nádor városa)

Siklósi vár - időszalag – 15-20. század

1395-től:
Garaiak vára
Gótikus építkezések

1401. Luxemburgi
Zsigmond „fogsága” →
siklósi liga

1507-től:
Perényi család
Reneszánsz építkezések,
várerődítések

Kanizsai Dorottya várúrnő
1519-27

1526. Mohácsi csata –
halottak eltemetése

1543- 1686:
török uralom - építkezések

1703-11 (Rákóczi szab. harc) –
3-szor cserél gazdát

1728-tól
Batthyányiak

Reformkor, 1848-49
Batthyány Kázmér -

1873-tól
Benyovszky család
1929-től műemlék

1944-től állami tulajdonban

1963.
A Tenkes kapitánya -
filmforgatás

2022:
TÖRTÉNELMI EMLÉKHELY

A vár bejárata
(főkapu – körbástya)

LUXEBURGI ZSIGMOND

1387-1437

„Minden országlakó birtokos nemesünk – ki-ki helyzetéhez és az ereje adta lehetőségekhez mérten – minden húsz jobbágy után egy íjászt legyen köteles harcos módjára felszerelni, és e pogányok elleni háború alatt legyen köteles magával vinni a hadba, hogy vele együtt harcoljon.” (1397.)

Milyen új haderő jelent meg a rendelkezés nyomán?

Melyik török csapattal ellen lehetett leginkább felhasználni őket?

Szpáhi

Magyar
huszár/könnyűlovas

Luxemburgi Zsigmond és Siklós

Luxemburgi Zsigmond

(1387-1437)

-támogató híveinek jelentős birtokadományok, tisztségek

→ csökkenő királyi birtokállomány

→ bárók befolyása nő

→ törekvés a bárói liga hatalmának korlátozására

→ 1397. Temesvár – országgyűlés: telekkatonaság bevezetése

Bárói liga

- Jelentős vagyon
- Jelentős politikai befolyás

- Ellenállás,
- Növekvő katonai terhek

1401. Siklósi Liga

Garai Miklós

Sárkányos
Lovagrend (1408)

Luxemburgi
Zsigmond

Saját címer a királytól!

Meghívás királyi tanácskozásokra, vendégek fogadására

Kanizsai Dorottya – a várúrnő

Nemes kisasszonyok nevelése, házasítása

Kert kialakítása

Építkezések (imafülke)

Elesettek segítése (adományok)

Rózsakert/
Rosarium

Gótikus zárterkély

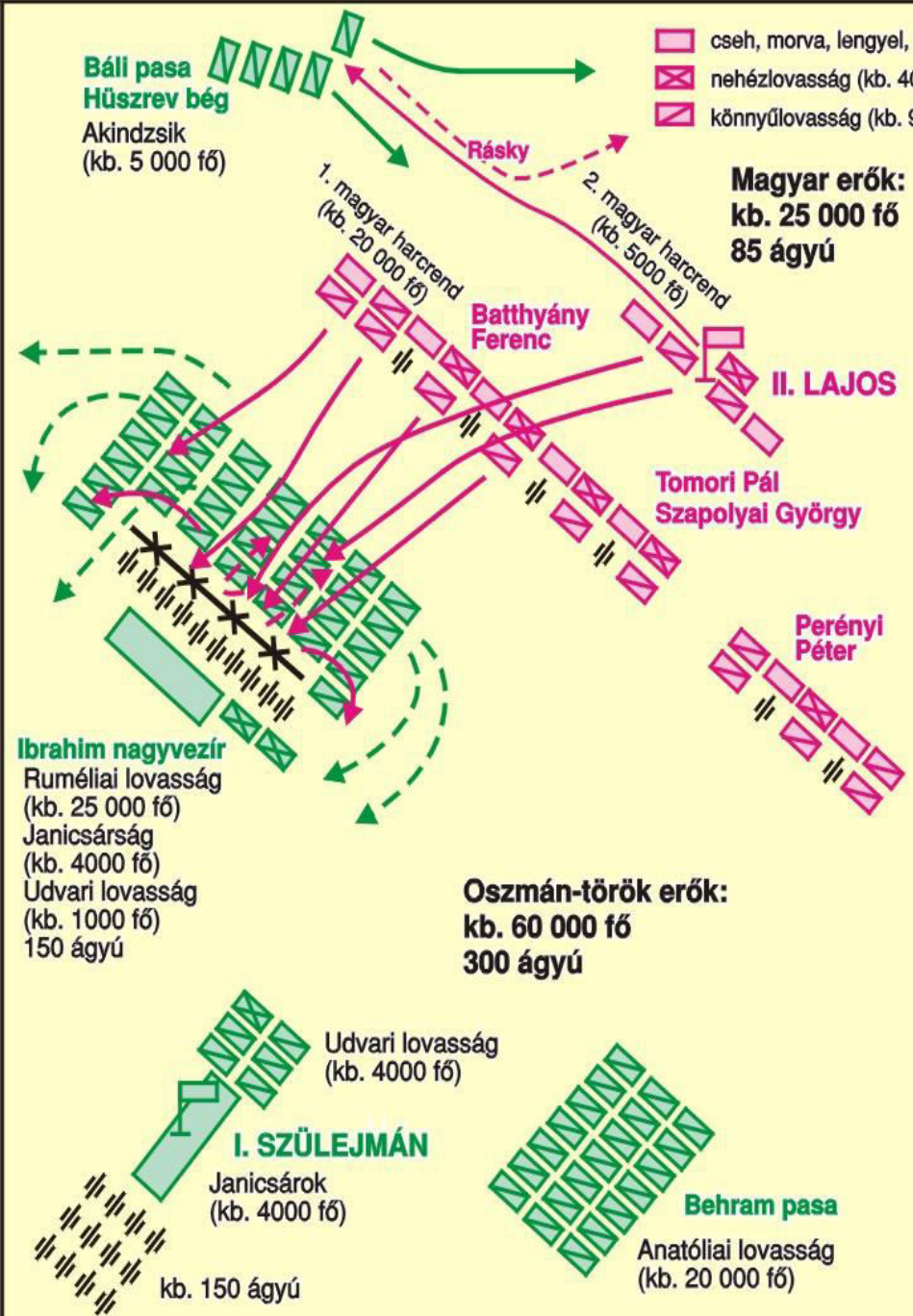

Gótikus kápolna,
imafülke

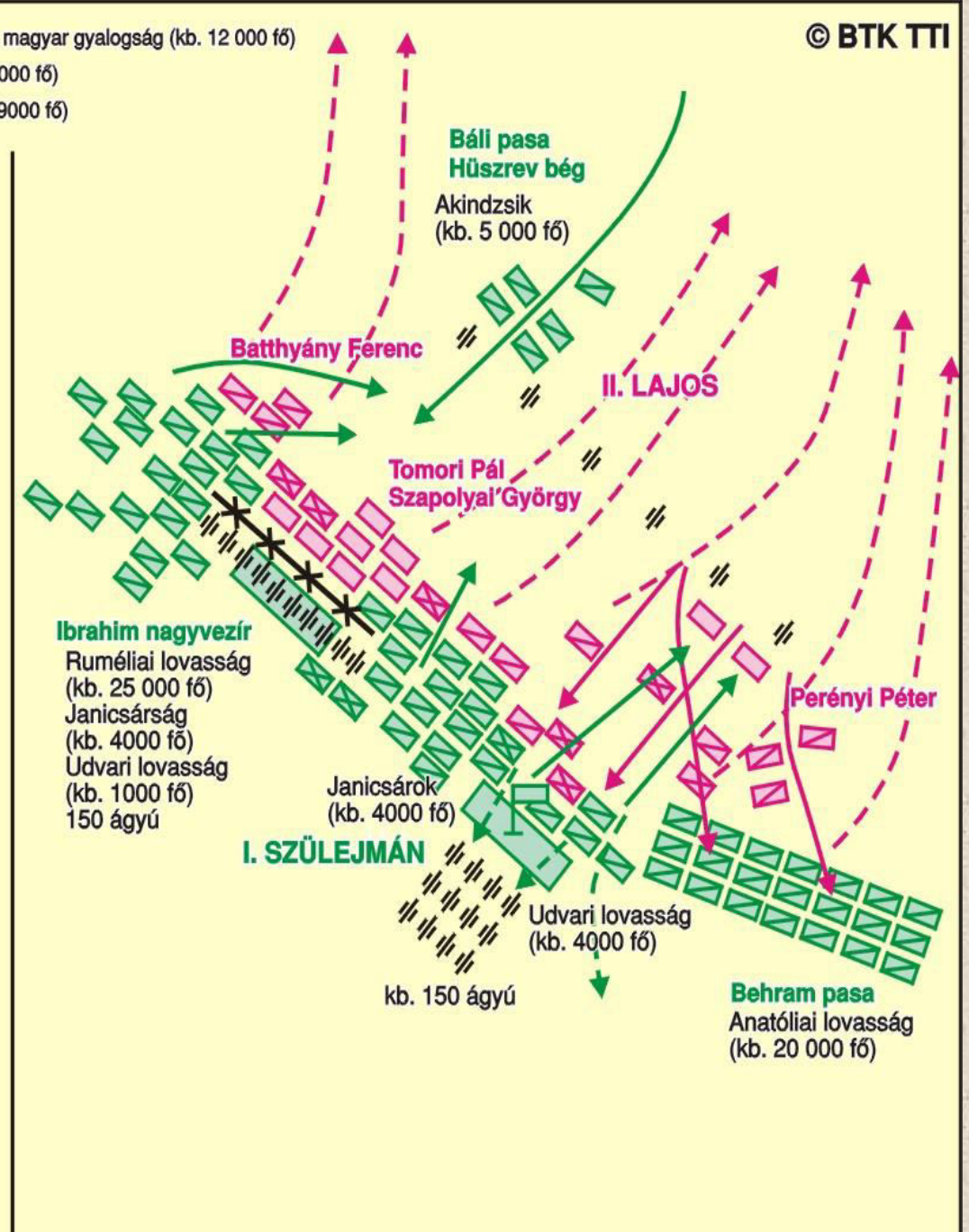

Reneszánsz

A mohácsi csata, 1526. augusztus 29., 1. fázis

A mohácsi csata, 1526. augusztus 29., 2. fázis

**Orlai Petrics Soma:
Perényiné a mohácsi csata után összeszedi a halottakat (1860 k.)**

Kovács Mihály: Mohácsi temetés (1853)

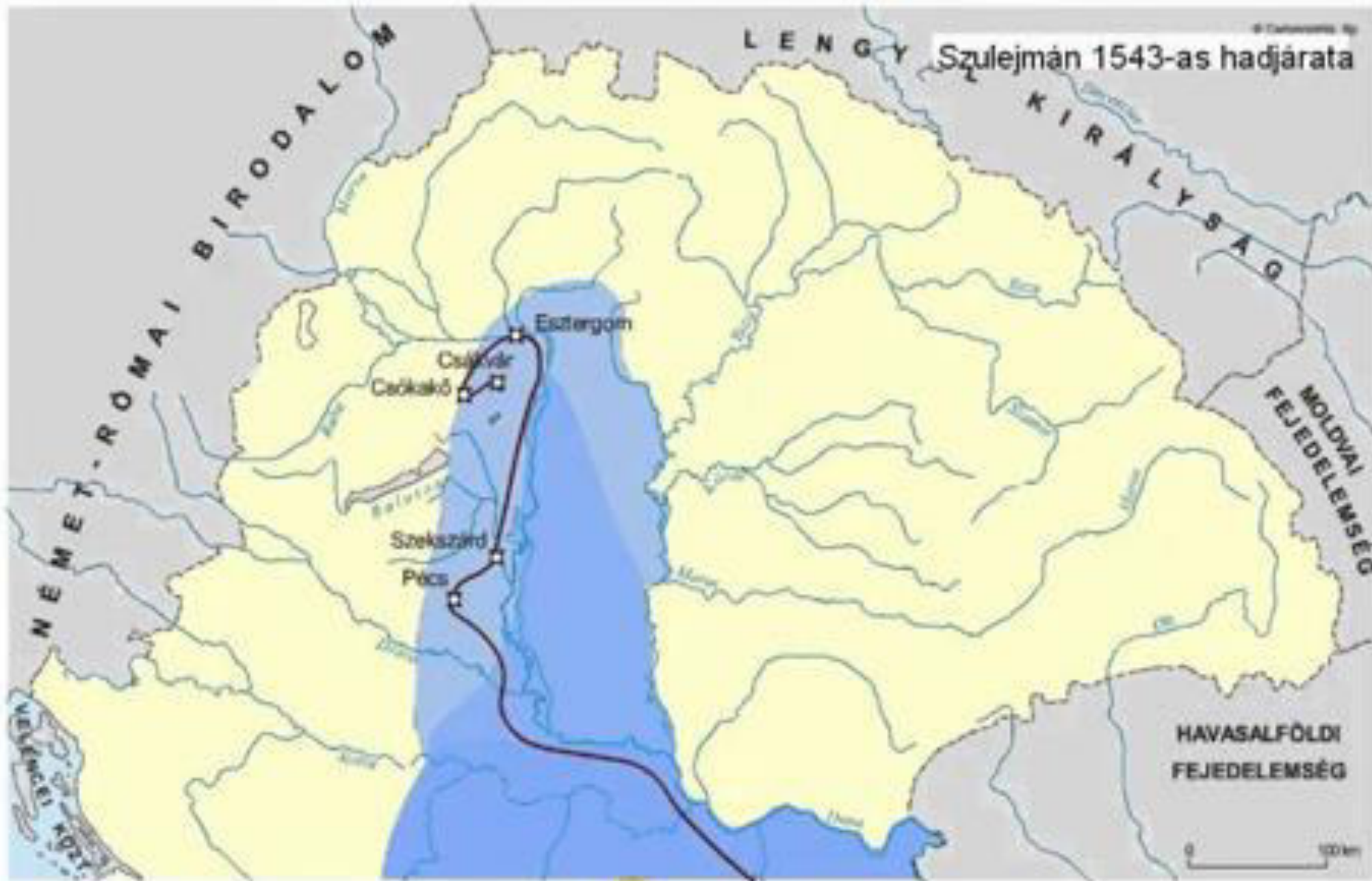

Hadjáratok/ Háborúk:

- **1526.**
- 1529.
- 1532.
- 1541.
- **1543-1547.**
- 1552.
- 1566.
- 1598-1606.
- 1664.
- **1683-1699.**

Szulejmán magyarországi hadjáratai

Siklós a török
korban

Malkocs bej dzsámija

Török katona falfirkája

Mihrab

<https://videa.hu/videok/kreativ/a-tenkes-kapitanya-6-01-mafilmponthu-01mafilmponthu-WzsC5v0UYgnjak2M>

<https://videa.hu/videok/film-animacio/a-tenkes-kapitanya-vandordiak.-7.resz.-filmsorozat.-magyar-60Xte6YqdbcpCyat>

REFORMKOR

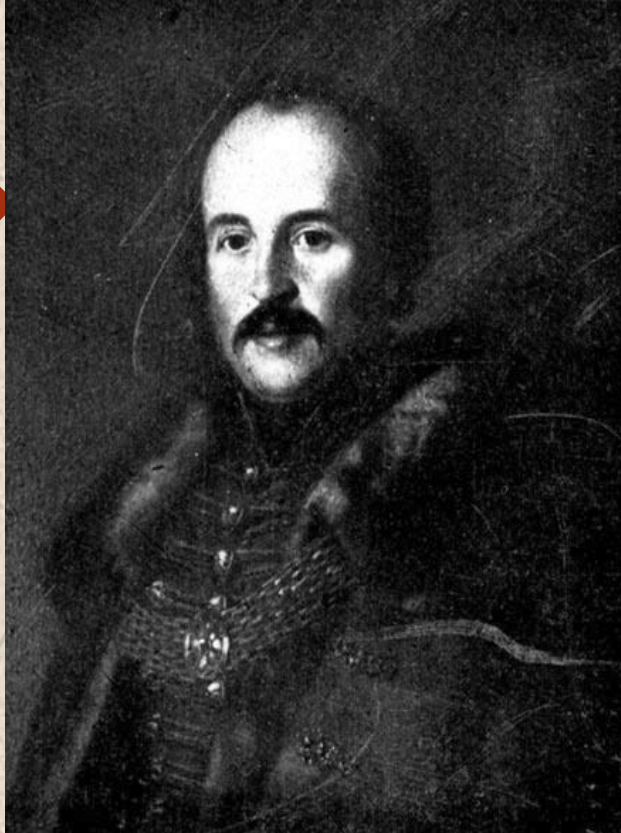
„Megengedettik: hogy a földesúr és jobbágy közti szabad egyesség által meghatározandó bizonyos általános somma fizetésével akár egyes jobbágyok, akár egész községek földesúri tartozásaikat, szolgálataikat és adózásaikat tökéletesen és örök időkre úgy megválthatják...”

(1840. évi VII. törvénycikk 9. §)

- Hogyan nevezzük a törvénybe foglalt lehetőséget?
- Kik voltak a reform kezdeményezői?
- A jobbágyok milyen arányban tudtak élni a lehetőséggel?
- Milyen más elképzelések fogalmazódtak meg erről a korszakban?

1.

Bezerédj István – Tolna megye

Az első nemes földesúr, aki
1836 után jobbágyaival
örökváltsági szerződést kötött.

2.

Gróf Batthyány Kázmér– Baranya megye

1848 előtt a legtöbb
falual ő köt egyezséget
az országban.

1848-49

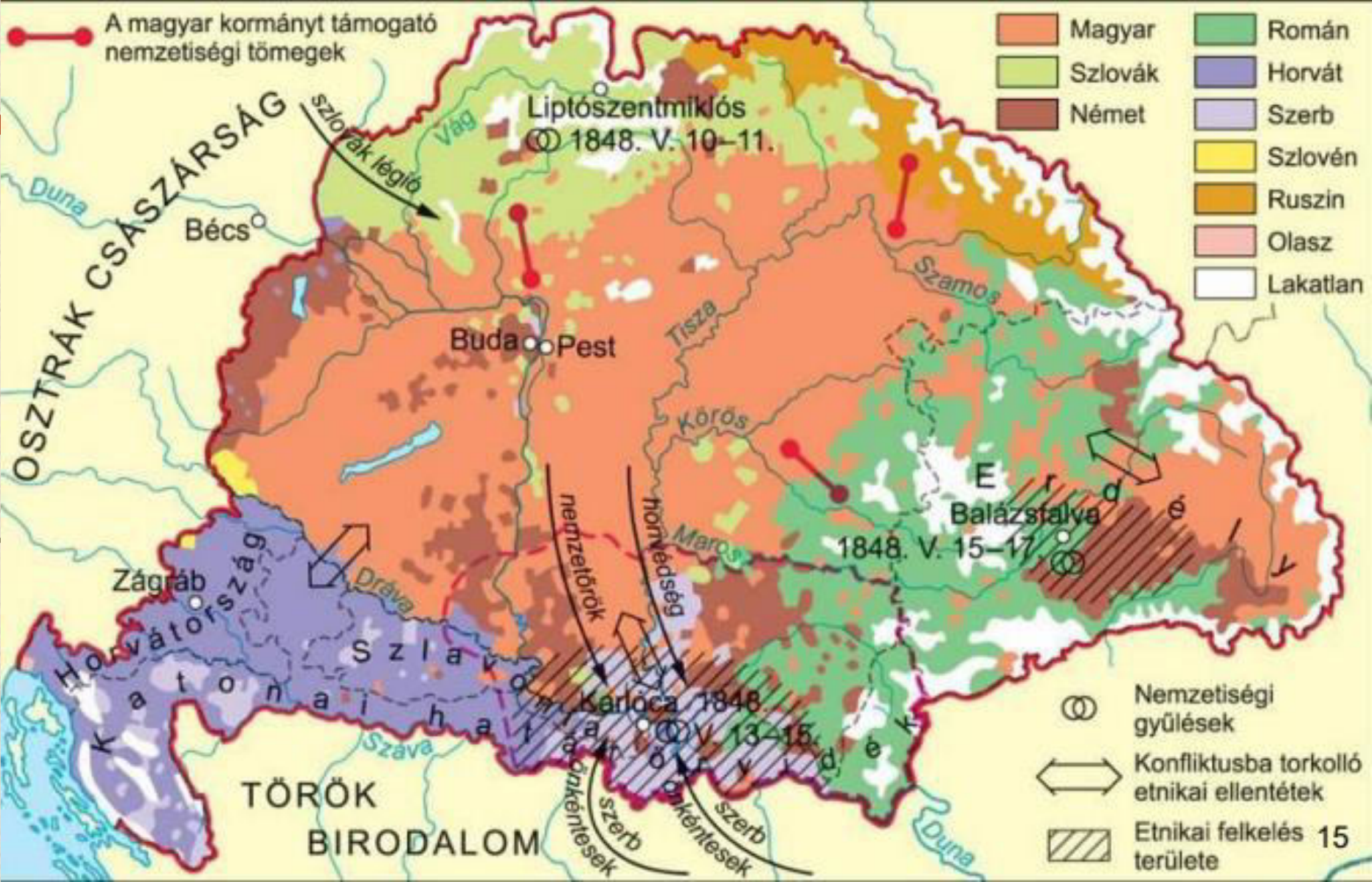
Borsos József: Nemzetőr

Veressipkás honvéd és huszár

☰ A nemzetiségek aránya Magyarországon a 19. század közepén (Horvátország nélkül)

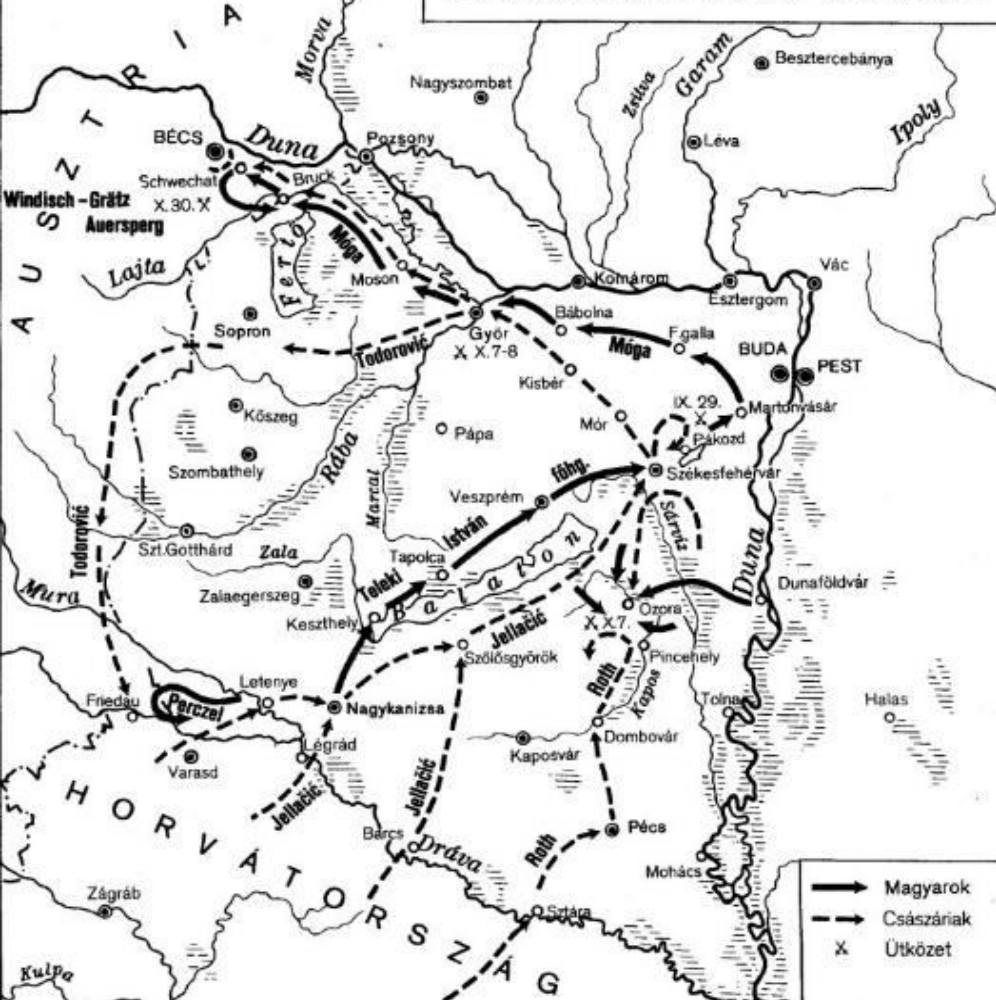
A jobbágyszerelés rendezésének hatása:

- nemzetiségi gyűlések: kiáltványok, követelések
- A kormány csak egyéni (nem kollektív) szabadságjogokat biztosított nekik
- **egy politikai nemzet ↔ nemzetiségi vezetők**
- A bécsi kormányzat (udvar) támogatta a nemzt-t
- Sok helyen a jobbágyszerelés összekapcsolódott a nemzetiségi törekvésekkel (Horváto. Erdély)

1848 nyara – nemzetiségi fegyveres felkelések

- szerb, horvát felkelések (autonómiát akartak!)
- » **polgárháború + honvédő háború**

JELLAČIĆ SZEPTEMBERI TÁMADÁSA

„Az ellenség tegnap a sztárai réven ... nagy erővel és számban a Dráván átkelt ... s még máma, sept. 21-én Siklóson és Pécssett lehet” (Baththyány Kázmér)

1848.
Hadműveletek

FELADATOK SIKLÓSON:

1. Nyomkeresés

1. Képes krónika (kisfilm/ prospektus):

3. Drámajáték:

- 1401. Luxemburgi Zsigmond megérkezik Garai Miklós várába
- 1519. : Kanizsai Dorottya , a reneszánsz főúri feleség és udvara
- 1526. Kanizsai Dorottya a mohácsi csataterre indul
- 1543.: A siklósi várat támadja a szultáni sereg
- 1847.: Batthyány Kázmér örökváltság szerződést köt siklósi jobbágyaival
- 1848. október : Batthyány Kázmér szervezi az ország déli védelmét (Dráva-vonal)

4. Tudáspróba

Találkozunk Siklóson!